



**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

I. Regis Angl. cum Protest. actio de foedere, cum colloqu. & censura
Melancthonis in decretum Regis de relig. & apologia pro coniugio
sacerdotum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1539.
Ordinatio
à Principe
publica-
tur.

Capita Or-
dinationis.

stituta. Edita deinde fuit nomine principis ordinatio quædam, mandatumque ut ad illius normam omnia per ditiones Electori subditas in ecclesijs agerentur. Huius anterior pars dogmatum explicationem continebat, & conciunculas quasdam catecheticas: posterior verò ceremonias & ritus Catholicos propemodum omnes; ut si species externarum tantum, non habita ratione dogmatum, ferè nihil immutatum iudices.

CAP V T XIV.

- I. *Regis Angl. cum Protest. actio de fœdere, cum colloqu. & censura Melanchthonis in decretum Regis de relig. & apologia pro coniugio sacerdotum.*
- II. *Melanchthonis miseria, morbus & profectio ad Comitiam, cum aliquot cõuentuum Protest. enumeratione.*
- III. *Acta Melanchth. VVormatiæ cum Bucero, Nausea, &c.*
- IV. *Melanchthon Caluini accessu, & familiaritate corruptus, & asperior factus.*

I.
Rex Angliæ
ambit Pro-
testantium
societate.

HENRICVS VIII. Angliæ Rex licet ab Ecclesia Romana defecerat, & infestè oderat Pontificem, religionem tamen à maioribus per manus traditam non prorsus abiicit. Ambiebat quidem amicitiam & societatem Protestantium; sed ad professionem adduci nõ potuit eorum dogmatum, in quibus Lutherani ab Ecclesiâ vetere dissidebāt.

Labo-

Laboratum est de concordia magno sanè Protestantium studio , qui tam potentem Regem fœderi suo adiunctum cupiebant: At frustra fuit conatus iste , quemadmodum supra diximus.

Designati fuerunt an. 1536. Melanchthon alijque nonnulli , qui nomine Protestantium in Angliam profecti, cum Episcopis de dogmatibus conferrent : Verùm illa profectio Reginae Boleniæ supplicio tum quidem fuit impedita. Elector igitur Saxoniae Ioannes Fridericus biennio post an. 1538. Legatum misit in Angliam Franciscum Burcardum Procancellarium , cui Fridericum Myconium adiunxit concionatorem Lutheranum, vt de sopiendo, quod de dogmatibus erat, dissidio cum Anglis deliberarent. His primo congressu Rex discordiam obiecit, quam audierat pridem à fide dignis de religionis capitibus inter Lutheranos exortam. Negavit Burcardus protestantes inter se dissidere; idq; constanter admodum , perpetuis seipsum cum Myconio carceribus deuouēs, si res secus haberet, quam ipse dixerat. Erat interim verissimum , quod de dissidijs eorum Rex inaudierat, qui se communi nomine Euangelicos appellabant. Dissidebant enim à Sacramentarijs Lutherani, & ab his vtrisque Anabaptistæ: Quin & ipsi Lutherani iam erant inter se diuisi , Melanchthone cum suis à rigidioribus Lutheri discipulis in diuersum abeunte: Quos vtrosque rursus

Anti-

ANNO

1539.

De concordia religionis frustra inter eos actum.

Delecti Protestantium in Angliam.

Eis Rex discordiam obiecit.

In Colloq. lat. Tom. I. pag. 171.

Falso se purgant.

Diuisio sectæ Lutheranae.

ANNO Antinomi circa tempus hoc oppugnabant.
1539. Hanc turpitudinem Legatus Saxonis, cum
Mendacio alia ratione tegere non posset, mendacio ve-
velatur. lauit; impudenter negans, quod verum esse
Inuictam Myconius non ignorabat. Deinde Regis a-
confessio- nimum odio Pontificis sponte sua flagran-
nis fortitu- tem, velut ad motis facibus grauius accende-
dinem pre- runt, de confessionis Augustanae soliditate
tendunt. & inuicta firmitudine multa locuti.

Colloquiū Ventum est ad Collationem cum Episco-
inter viros pis, inter quos erant nonnulli Lutherano
que. vel Sacramentario potius fermento pridem
 infecti: Quo factum est, vt actionis princi-
 pia satis auspicata viderentur; quemadmo-
 dum Burcardus & Myconius, datis ad suos

In ep. ad litteris ex Anglia scripserunt. At res non eos
Cam. p. 306 habuit successus, quos Melanchthon alijque
 sibi pollicebantur. Rex enim post diuturnam
 collationem, cum suos in factiones distrahi

Parlamen- videret, nouis opinionibus, Conuentu om-
tum Rex nium Ordinum indicto (parlamentum ipsi
conuocat. vocant) inter cætera de religione sanciuit ca-
 pita quædam, quibus promulgatis Lutherani,
 qui Regnum animo iam penè deuorarat,
 spe sua deiecti, Regem ab Euangelio rursus
 defecisse clamitarunt.

Sleid. li. 12.
Colloq. mēf.
lat. Tom. 1.
p. 174. b.

I. Summa verò eorum, quæ de religione de-
 creta sunt, hæc ferè fuit. In Eucharistiæ Sa-
 cramento panis & vini substantiam, vi con-
 secrationis in verum Christi Corpus & san-
 guinem conuerti: Communionem sub vtra-
 que specie non esse iure diuino necessariam ad
 salu-

2. Summa
 decreti de
 religione à
 Rege lati.

2.

salutem omnibus hominibus ; & Christum integrum sub vtrauis specie contineri: Sacerdotibus, postquam consecrati sunt, non permittendum, vt matrimonium contrahāt, vel ducant vxores: Qui vota castitatis emiserint fideles vtriusque sexus, ad ea præstanda vel seruanda obligari iure diuino: Missam, quæ sacrificium est, omnino retinendam; idque iure diuino, cum per eam diuina solatia & beneficia recipiantur: Expedire, adeoque necessarium esse, vt priuata confessio peccatorum in Ecclesia retineatur. His additum decretum in hanc sententiam: Si quis in Regno Anglicano, vel alio quouis dominio, quod Regi subiectum sit, post 12. Iunij diem viua voce, scripto, prælo, fictitijs characteribus, vel quouis alio modo secus doceat, aut credere se profiteatur, eum velut hæreticum puniendum.

Hoc decretum, cum in publicum prodisset, Protestantes imprimis grauiter offendit, qui spem de Rege conceperant ad confessionem Augustanam & fœdus Smalcaldicum adiungendo. Et Melanchthon quidem articulos supra memoratos ad censuram continuo reuocauit, deditque litteras ad Regem ipsum Calend. Nou. in quibus de iisdem articulis fusè disputat, hortaturque Regem propositis Darij, Atheniensium, Aflucri, Adriani, Anthonini exemplis, qui decreta publica per errorem edita correxerunt, vt Edictum Anglicanum aboleat. Id asserit esse cōfectum ab

Episco-

ANNO

1539.

3.

4.

5.

6.

Eius minæ & seueritas in contra sentientes.

Protestantes à societate Regis deterrētur.

In ep. sel.

pag. 75.

Melanchthonis censura in Decretū Regis de religione.

ANNO
1539.

Eius Apo-
logia pro
coniugio
sacerdotū.

Typis mā-
datur.

II.
Melancht.
ærumnæ
animique
dolores.

In epist. ad
Cam. p. 325.
326.

Causæ do-
loris.

Episcopis, quos eam ob causam petulanter & mordaciter infectatur. Confecit verò mandatu principum anno sequente proximo & aliud quoddam scriptum, cui titulum indidit: Defensio coniugij sacerdotum, in quo non tantum de sacerdotum cōiugio, sed & de communione vtriusque vel alterius speciei, de sacrificio, de Missâ priuatâ, vt appellant isti, contra decretum Anglicanum prolixè disputat: Quod scriptum ad Angliæ Regem missum fuit, & typis continuò diulgatum.

Hoc tempore Melanchthon tristitia, doloribus animi continuis, ærumnisque propter statum rerum publicum, & domesticorum inuidiam pene confectus fuit, vt viribus exhaustis de vita diutius producenda ipse desperaret; Imprimis quia V Vittenbergæ commorandum erat inter eos, qui malignis oculis actiones ipsius omnes obseruabant: Qua de re 27. Nouemb. ad Camerarium quiritatur: Me, inquit, dolores animi, quos tuli toto triennio acerbissimos & continuos, & cætera quotidianæ ærumnæ ita consumpserunt, vt verear, me diu viuere non posse, causam *ἐπιθυμιῶν* nuper casu disputavi, eaque res mihi nouum certamen parit; de quo alias. Si essem alibi, melius sperarem de mea vita: Sed hæreo, vt vides ad Caucasum alligatus. Duplex igitur Melanchthonis cruciatus fuit; tum quod inter eos viuendum erat, quorum amarulentiam toties experiebat;